

Oponentský posudek na diplomovou práci Terezy Kučerové: Komunikace a spolupráce rodiny a školy na prvním stupni ZŠ

Oponent: Mgr. Pavla Kuchařová

Autorka si vybrala téma, které je stále aktuální a potřebné. Problematika spolupráce a komunikace školy s rodinami žáků je podle názorů učitelské veřejnosti jedním z nejpálčivějších problémů škol a oblastí, kde si učitelé nejsou zcela jisti.

Teoretické části práce se autorka nejdříve správně zabývá vývojem vztahu rodiny a školy a důležitými historickými souvislostmi, což je pro pochopení současného stavu nezbytné. Dosti obsáhlá je kapitola popisující pojetí spolupráce školy s rodinami žáků v jednotlivých vzdělávacích programech a na různých typech škol. V době, kdy školy mají možnost vytvářet vlastní školní vzdělávací programy, je, jak autorka správně poukazuje, nezbytné, aby měly jasný přehled o možných podobách realizace spolupráce s rodinami dětí. Autorka tak splňuje jeden z vytyčených cílů a nalézá prvky možné inspirace, školy v tomto přehledu slouží jako ukázky dobré praxe. Dále se obecně zabývá zásadami kvalitní a efektivní spolupráce učitele s rodiči žáků, zejména jak postupovat od samého začátku spolupráce. Přínosná je i kapitola o formách komunikace rodiny a školy poskytující ucelený přehled. Text práce je psán přehledně, po obsahové stránce je logicky vystavěn. Autorka má slušný seznam odkazové literatury.

Praktická část práce je zaměřena na dvě základní oblasti – popis autorčiny vlastní praxe a reflexe rodičů dané třídy. Vhodně jsou zde kombinovány poznatky z teoretické části práce s nabytými zkušenostmi. Autorka poskytuje kvalitní popis vlastní vize a přístupu k problematice a rovněž kvalitně mapuje prostředí zkoumané třídy. Zvolené metody výzkumu jsou adekvátní vzhledem ke stanoveným cílům a faktu, že neměla v prvním ročníku do zkoumané třídy přístup a nemohla tedy zvolit například metodu pozorování. Postrádám zde však vyjádření původní paní učitelky, které by vzhledem k výzkumnému úkolu bylo vhodné. Jednotlivé položky dotazníku jsou sestaveny tak, aby pokrývaly potřeby práce. Zpracování dotazníku je přehledné, oceňuji zvláště konkrétní příklady odpovědí rodičů.

Celkově ve své diplomové práci autorka naplnila stanovené cíle. Osobní zájem autorky v dané problematice je zřejmý. Hlavní přínos práce je aplikace teoretických poznatků v praxi a jejich ověření – autorka kvalitně propojila teoretickou a praktickou část práce.

Diplomovou práci Terezy Kučerové doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně

Otázky a náměty k obhajobě:

1. Jak velký prostor by měl být rodičům ve škole dán? Jsou hranice, které by se měly respektovat?
2. Existují možná rizika příliš úzkého propojení školy s rodinami žáků? Jaká to jsou?
3. Navrhněte konkrétní model komunikace a spolupráce učitele s rodiči, který by byl využitelný pro začínající učitele.

V Praze dne 24. 4. 2008